

Postup pro zaúčtování vrácení nároku na odpočet podle §74b ZDPH

Podle novely zákona o DPH od r. 2025 je dlužník povinen snížit původně uplatněný odpočet daně (dle § 108, odst. 1 ZDPH), pokud závazek z přijatého zdanitelného plnění nebude uhrazen do konce šestého kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, v němž se stane splatným. Jinými slovy, pokud není závazek uhrazen do této lhůty, je dlužník povinen provést opravu odpočtu daně ve výši odpovídající neuhrazené části závazku, a to ve zdaňovacím období, do nějž spadá poslední den zmíněného šestého měsíce.

Je však potřeba zdůraznit, že není relevantní, kdy plátce daňový doklad obdrží. Klíčová je splatnost závazku, tedy datum, které je uvedeno na faktuře. Pokud plátce daňový doklad obdrží až po uplynutí 6 měsíců od data splatnosti, doporučujeme DPH nenárokovat a učinit tak až ve měsíci, kdy závazek uhradí.

Dávejte si proto pozor na to, aby nedocházelo k situaci, kdy dodavatelská faktura zůstane někde ležet na středisku nebo u někoho v šuplíku a objeví se za několik týdnů nebo dokonce měsíců. Problém je, že období, ve kterém byl nárok na odpočet z tohoto dokladu skutečně uplatněn nebo den, kdy byl zaúčtován, nejsou podstatné.

Poznámka : Platí pouze faktur s datem uskutečněním zdanitelného plnění od 1. ledna 2025. Pokud bylo DUZP ještě v roce 2024, tak se uplatněné DPH nevrací. Rovněž se úprava odpočtu netýká dokladů, kde byl použit tzv. přenos daňové povinnosti.

Nová zákonná úprava mění i lhůtu pro uplatnění odpočtu daně. Plátce může uplatnit nárok na odpočet daně pouze do konce druhého kalendářního roku následujícího po roce, ve kterém nárok vznikne (aktuálně je lhůta 3 roky). To znamená, že ačkoli plátce sleduje splatnost a úhradu závazků dle pravidel § 74b zákona o DPH a provádí případné opravy odpočtu daně, musí rovněž zajistit, aby byl odpočet uplatněn v rámci této základní lhůty pro nárok na odpočet.

Pozor na lhůtu pro opětovné vrácení

Plátce DPH bude moci uplatnit zvýšení odpočtu DPH do konce druhého kalendářního roku bezprostředně následujícího po konci zdaňovacího období, ve kterém vznikne možnost provést tuto opravu. Například, pokud bude závazek uhrazen v září 2025, lze opravit odpočet daně nejdříve v září 2025 a nejpozději do konce roku 2027. Toto zvýšení odpočtu daně je dobrovolné, nikoliv povinné. Pokud bude závazek hrazen ve splátkách, nárok na odpočet vznikne plátcí (dlužníkovi) s každou jednotlivou splátkou v odpovídající výši.

Částečná úhrada závazku

V případě, že by faktura byla uhrazena pouze částečně, plátce vrátí poměrnou část odpovídající neuhrazené hodnotě. Pokud však později dojde k úhradě zbývajících částky, je možné si odpočet daně znovu nárokovat, a to za období, kdy byla faktura (nebo její část) uhrazena.

Příklad

Tato lhůta uplynula na konci července (01/2025 + 6 měsíců = 7/2025), tj. v období, za které je aktuálně podáváno přiznání.

Příklad takové dodavatelské faktury v termínu 6 měsíců po splatnosti

Důležité údaje pro zaúčtování:

- Moje číslo : 2025002
- DÚZP dne 5. 1. 2025
- **Splatná dne 26. 1. 2025** (v tomto případě je poslední den po 6 měsících 31. 7. 2025)
- Základ daně 1.000,- Kč, DPH 21% 210,- Kč
- VS : 25004199, (evidenční číslo dokladu dodavatele, je-li použito: 737475)
- Dodavatel – číslo partnera: 1402

Nedůležité údaje z faktury, resp. hodnoty, které neovlivní naše účtování o DPH ani KH:

- Období
- Období pro DPH
- Datum přijetí faktury (10. 1. 2025)

Přijatá faktura

Řada: FP25, Ev.č. dokladu: 2025002, Typ faktury: F, Číslo faktury / VS: 25004199, Období: 202501

Dodavatel: INTERNEXT 2000, s.r.o.
Adresa 1: Palackého 166
Adresa 2:
Město: Vsetín
Stát:
IČ: 25352288, Partner číslo: 1405
DIČ: CZ25352288
Číslo účtu: 1, 109136323 / 0300
Popis: internet 1/2025

Středisko: 308
Datum přijetí: 10.01.2025
D Ú Z P: 05.01.2025
Datum splatnosti: 26.01.2025, 21
Období pro DPH: 202501
Kód zakázky:
Objednávka:
Penále: 0,000 % denně
Způsob úhrady: Převodním pří

Evidenční číslo dokladu dodavatele, je-li odlišné od Variabilního symbolu: 737475
Pouze pro účely 'Kontrolního hlášení'

Hodnoty v cizí měně		Základ v Kč		DPH v Kč		CELKEM	
Měna		21%	1 000,00	21%	210,00		1 210,00
Kurz		12%		12%		Záloha ?	
Devizy		,0%		,0%			0
Záloha		Základ 0%				K úhradě	1 210,00
K úhradě		z toho zaokrouhlení mimo DPH				Zadržné	

☐ Režim přenesení daně

Kód plnění pro Souhrnné hlášení nebo kód 9 pro režim celý nebo částečný režim PDP:

Doklad zapsal: Iveta, Předkontace:

Faktura je zaúčtována

Dokumente, Zpět, Uložit, Konec

Vzhledem k tomu že není uhrazena ani část, bude se vracet celé nárokové DPH.

Účetní doklad

V měsíci srpnu 2025 je třeba vytvořit interní doklad (nejlépe pro každou neuhrazenou fakturu zvlášť), kterým provedeme vrácení podle §74b:

Účetní doklad - ostatní (interní) doklady

Oblast: 6 Doklad: 562 Datum: 06.08.2025 DUZP: 05.01.2025 Obd.DPH: Období: 202507

MD	DAL	Text-Popis	DÚ	Částka (hodnota)	F	Č. faktury	Var. symbol	SH	KH	PDP Ev. číslo dokladu	Ho	Partner
395	395	odpočet DPH	34	210,00								
395	395	odpočet DPH	40	-1 000,00		2025002	25004199	B2		737475		1405
343	378	odpočet DPH	40	-210,00		2025002	25004199	B2		737475		1405

Údaje pro kontrolní hlášení

Oddíl kontrolního hlášení: B.2. Přijatá plnění > 10 tis.

Kód pro přenos DP = 9: Ne

KPP - Kód předmětu plnění pro přenesenou daň: Ne

PP / ONP režimy a další nastavení: Oprava odpočtu daně u pohledávek (§ 74b ZDPH)

☒ Použít na celý doklad (všechny řádky)

Zpět OK

Odkaz na fakturu / ev. číslo: Přijatá / 2025002

Celková hodnota dokladu: -1 000,00 Kč

Kontrolní hlášení Dokumenty Zpět Uložit s tiskem Uložit změny

Moje číslo dokladu: libovolné (nehraje roli, je-li uvedeno číslo původního dokladu)

Datum dokladu: den, kdy doklad vytvořím (zaúčtuji)

DUZP: 05. 01. 2025 (vazba na kontrolní hlášení)

Období DPH: nevyplněno

Období DPH: 7/2025 (období, ve kterém bude doklad zahrnut do DPH a KH)

Údaje pro kontrolní hlášení – tabulka

- Oddíl kontrolního hlášení = **B. 2. Přijatá plnění > 10 tis.** (limit 10 tis. neplatí)
- PP/ONP = **Oprava odpočtu daně u pohledávek (§74b)**

Sloupec F: **P** (přijatá faktura), je-li zadáno, program spojí fakturu, její VS a číslo partnera

Var. symbol: **Variabilní symbol faktury**

Ev. číslo dokladu: pokud je u faktury vyplněno, uvést stejné i zde, jinak se převezme VS

Partner: **musí být vyplněno, do KH se pak načte DIČ dodavatele**

Příklad zaúčtování:

ř.	MD	DAL	Text	DÚ	částka	KH	partner	Poznámka
1.	395	395	XY	34	210,-			částka DPH s kladným znaménkem
2.	395	395	XY	40	-1.000,-	B2	např. 1405	základ DPH se záporným znaménkem
3.	343...	378...	XY	40	-210,-	B2	např. 1405	částka DPH se záporným znaménkem

Řádek č. 1 slouží pouze pro zajištění vykázaní částky DPH v řádku 34 v Přiznání k DPH, není třeba dalších údajů

Řádky č. 2 a 3 slouží k vykázaní sníženého nároku na odpočet v řádcích 40 v Přiznání k DPH a zároveň k vykázaní v části B.2.

Kontrolního hlášení. **Uvádí se zde (B2) bez ohledu na limit 10 tis. Kč.**

Účet DAL 378... na ř. č. 3 je pouze návrh, lze použít jiný. Je třeba vzít v úvahu, že až fakturu uhradíme, budeme později opět vystavovat v podstatě stejný interní doklad, ale s opačnými znaménky. Tímto lze sledovat zůstatek na účtu 378 a podle toho mít přehled o navracených DPH z faktur, které byly po splatnosti větší než 6 měsíců.

Příznání k DPH

Hodnoty z interního dokladu se projeví v řádcích 34 a 40. Pro přehlednost nejsou vyplněna jiná plnění.

C. ODDÍL - daň z přidané hodnoty

I. Zdanitelná plnění		ř.	Základ daně	Daň na výstupu	
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku	základní	1			
	snížená	2			
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, § 19 odst. 1 i třístranný obchod podle § 17)	základní	3			
	snížená	4			
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě	základní	5			
	snížená	6			
Dovoz zboží (§ 23)	základní	7			
	snížená	8			
Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19c odst. 1 a odst. 2)		9			
Režim přenesení daňové povinnosti (§92a)-odběratel zboží nebo příjemce služeb	základní	10			
	snížená	11			
Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108)	základní	12			
	snížená	13			
Oprava základu daně osobou povinnou k dani		14			
II. Ostatní plnění a plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně				Hodnota	
Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64)				20	
Poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě vymezených v § 102 odst. 1 písm. d) a odst. 3 písm. a)				21	
Vývoz zboží (§ 66)				22	
Dodání nového dopravního prostředku do jiného členského státu (§ 19a, § 19b odst. 3)				23	
Vybraná plnění (§ 110b odst. 2)				24	
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - dodavatel zboží nebo poskytovatel služeb				25	
Ost. uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (§ 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 71h, § 71i, § 89, § 90, § 92)				26	
III. Doplnující údaje					
Prostřední osoba při třístranném obchodu dle § 17			Pořízení zboží	30	
			Dodání zboží	31	
Dovoz zboží osvobozený podle § 71g				32	
Oprava daně a oprava odpočtu daně v případě nedobytné pohledávky nebo pohledávky po splatnosti (§ 46 a násl., resp. § 74b)			Věřitel	33	
			Dlužník	34	
				210	
IV. Nárok na odpočet daně			Základ daně	V plné výši	Krácený odpočet
Z přijatých zdanitelných plnění od plátců	základní	40	-1 000	- 210	
	snížená	41			
Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celní úřad		42			
Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 13	základní	43			
	snížená	44			
Korekce odpočtů daně podle § 75, § 77, § 77a, § 79 až § 79e		45			
Odpočet daně celkem (40 + 41 + 42 + 43 + 44 + 45)		46		- 210	
Hodnota pořízeného majetku vymezeného v § 4 odst. 4 písm. c		47			
Korekce odpočtů daně podle § 74a		48			
V. Krácení nároku na odpočet daně					
Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně		50			
Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 4)		51	S nárokem na odpočet		Bez nároku na odpočet
Část odpočtu daně v krácené výši		52	Koeficient (%)	100	Odpočet
Vypořádání odpočtu daně (§ 76 odst. 7 až 10)		53	Vypořádací koeficient (%)		Změna odpočtu
VI. Výpočet daně					
Úprava odpočtu daně (§ 78 a násl.)				60	
Vrácení daně (§ 84)				61	
Daň na výstupu (součet 1 až 13 – 61 + daň podle § 108 jinde neuvedená)				62	
Odpočet daně (46 V plné výši + 52 Odpočet + 53 Změna odpočtu + 60)				63	- 210
Vlastní daň (62 – 63)				64	210
Nadměrný odpočet (63 - 62)				65	
Rozdíl proti poslední známé dani při podání dodatečného daňového přiznání (62 - 63)				66	

KONTROLNÍ HLÁŠENÍ

Po načtení XML pro kontrolní hlášení musí být v sekci B.2. zobrazen kromě jiných běžných nároků na odpočet od dodavatelů i řádek s vrácenou DPH.

Povinně vyplněné hodnoty:

- DIČ dodavatele
- číslo původního dokladu (není-li ev. č. dokladu, bude tam VS)
- datum DPPD (datum přijetí faktury, stejné jako v původním dokladu s odpočtem)
- sloupec ONP = písmeno P (značí, že se jedná o vrácení v rámci neuhrazené faktury)

Kontrolní hlášení DPH platné od 1.1.2016

oddíl B.2.

Přijata zdanitelná plnění a poskytnuté uplatnění v rámci příjmu a výdajů (včetně nároků na odpočet daně dle § 73 odst. 1 písm. a) s hodnotou nad 10 000,- Kč včetně daně a všechny odpady v odpočtu v souvislosti s nedobytnými pohledávkami bez ohledu na limit

Číslo řádku	DIČ dodavatele (pouze číselná část)	Ev. číslo daňového dokladu	DPPD	Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3	PP	ONP
1	25352288	737475	5.1.2025	-1 000,00	-210,00					ne	P

Přidat řádek

<< < 1 > >>

Čtvrtletní plátce DPH

V případě čtvrtletních plátců je postup obdobný, ale není tak časově přísný. Povinnost vrátit nárokovanou DPH po uplynutí 6 měsíců po splatnosti platí stejně. Ale protože by mohla nastat situace, kdy budou v průběhu jednoho čtvrtletí DPH faktury zralé na vrácení a ve stejném by byly nakonec uhrazeny, docházelo by zbytečné administrativě, protože např. srpnový interní doklad by zakládal vratku a v září by se vratka po uhrazení faktury opačným zápisem zrušila. Zde je ta výhoda čtvrtletních plátců, časový test splatnosti se natahuje ze 6 na 9 měsíců.

Protože kontrolní hlášení je měsíční výkaz, nebudeme vystavovat interní doklady na pozdně hrazené faktury v průběhu jednotlivých měsíců čtvrtletí, ale až v posledním měsíci daného čtvrtletí a jen na to, co nebylo ani dosud uhrazeno. Vše se shrne do jednoho kontrolního hlášení za poslední měsíc čtvrtletí. Všechny doklady na neuhrazené faktury po splatnosti 6-9 měsíců proto stačí zaúčtovat až v měsíci září 2025.

Zvýšení odpočtu po zaplacení dluhu

Po uhrazení celé nebo zbývajících částky DPH u faktur po splatnosti a u kterých jsme provedli vrácení podle uvedeného popisu, můžeme zvýšit odpočet DPH, ale samozřejmě podle pravidel uvedených výše. Účetní doklad bude stejný jako v případě vrácení (snížení odpočtu), ale pouze se změní znaménka, tj. u DÚ 34 bude částka záporná a u řádků s DÚ 40 budou obě hodnoty kladné. Toto lze realizovat nejdříve až v přiznání k DPH (KH) za období bezprostředně následujícím po období, ve kterém došlo k úhradě dlužné částky věřiteli.